

**ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP KIỂM TRA CUỐI KÌ II**  
**NĂM HỌC: 2025-2026**  
**MÔN: NGŨ VĂN LỚP 11**

**I. KHUNG MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA CUỐI KÌ II MÔN NGŨ VĂN LỚP 11**

| TT     | Kĩ năng    | Nội dung kiến thức / Đơn vị kĩ năng                                      | Mức độ nhận thức |             |             | Tổng % điểm |
|--------|------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------|-------------|-------------|-------------|
|        |            |                                                                          | Nhận biết        | Thông hiểu  | Vận dụng    |             |
| 1      | Đọc hiểu   | Kí                                                                       | 2<br>(15%)       | 3<br>(30%)  | 1<br>(15%)  | 60          |
|        | Tiếng Việt | Các biện pháp tu từ (đã học)                                             |                  |             |             |             |
| 2      | Viết       | Viết văn bản thuyết minh về một sự vật, hiện tượng trong đời sống xã hội | 1*<br>(10%)      | 1*<br>(15%) | 1*<br>(15%) | 40          |
| Tỉ lệ% |            |                                                                          | 25%              | 45%         | 30%         | 100         |
| Tổng   |            |                                                                          | 70%              |             | 30%         |             |

**II. ĐẶC TẢ ĐỀ KIỂM TRA CUỐI KÌ II MÔN NGŨ VĂN LỚP 11**

**PHẦN 1. ĐỌC HIỂU**

**Đọc hiểu văn bản kí:**

**Nhận biết:**

- Nhận biết được đề tài, cái tôi trữ tình, kết cấu của văn bản.
- Nhận biết được các chi tiết tiêu biểu.
- Nhận biết được các yếu tố tự sự và trữ tình; các yếu tố hư cấu và phi hư cấu trong văn bản.
- Nhận biết một số đặc điểm của ngôn ngữ văn học trong văn bản.

**Thông hiểu:**

- Phân tích, lí giải được ý nghĩa, tác dụng của các chi tiết tiêu biểu, đề tài, cái tôi trữ tình, giọng điệu và mối quan hệ giữa các yếu tố này trong văn bản.
- Phân tích được sự kết hợp giữa yếu tố tự sự và chất trữ tình; giữa hư cấu và phi hư cấu trong văn bản.
- Phân tích được chủ đề, tư tưởng, thông điệp của văn bản.
- Phân tích, lí giải được tình cảm, cảm xúc, cảm hứng chủ đạo của người viết thể hiện qua văn bản; phát hiện và lí giải được các giá trị văn hóa, triết lí nhân sinh của văn bản.
- Lí giải được tính đa nghĩa của ngôn ngữ nghệ thuật trong văn bản.

**Vận dụng:**

- Nêu được ý nghĩa hay tác động của văn bản tới quan niệm của bản thân về cuộc sống hoặc văn học.
- Thể hiện thái độ đồng tình hoặc không đồng tình với các vấn đề đặt ra trong văn bản.
- Đánh giá được ý nghĩa hay tác động của văn bản đối với quan niệm của bản thân về văn học và cuộc sống. Đặt tác phẩm trong bối cảnh sáng tác và bối cảnh hiện tại để đánh giá ý nghĩa, giá trị của tác phẩm.
- So sánh được hai văn bản cùng đề tài ở các giai đoạn khác nhau.

## PHẦN 2. VIẾT

**Viết văn bản thuyết minh về một sự vật, hiện tượng trong đời sống xã hội**

### **Nhận biết:**

- Xác định được đúng yêu cầu về nội dung thuyết minh và hình thức của văn bản thuyết minh.
- Xác định được đúng mục đích, đối tượng của văn bản.
- Đảm bảo bố cục, cấu trúc của một văn bản thuyết minh.

### **Thông hiểu:**

- Trình bày rõ nội dung thuyết minh; cấu trúc bài viết sáng rõ, ngôn ngữ tường minh, chính xác, cụ thể, khách quan.
- Đảm bảo sự phù hợp giữa ngôn từ, bố cục với nội dung, mục đích, đối tượng thuyết minh; đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.
- Bài viết có lòng ghép một hay nhiều yếu tố như miêu tả, tự sự, biểu cảm, nghị luận.

### **Vận dụng:**

- Lòng ghép hợp lí các yếu tố miêu tả, tự sự, biểu cảm, nghị luận để tăng sức hấp dẫn cho văn bản.
- Vận dụng hiệu quả những kiến thức về Tiếng Việt lớp 11 để tăng sức hấp dẫn, tính sinh động của nội dung thuyết minh.

## **III. ĐỀ THAM KHẢO**

**TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG      KIỂM TRA GIỮA KỲ II, NĂM HỌC 2025-2026**

**THANH KHÊ**

**Môn: NGỮ VĂN 11**

*Thời gian làm bài: 90 phút, không kể thời gian phát đề*

**ĐỀ THAM KHẢO**

*(Đề có 02 trang)*

**Họ, tên thí sinh:** .....

**Số báo danh:** ..... **Phòng số:** .....

### **I. ĐỌC HIỂU (6,0 điểm)**

**Đọc văn bản sau:**

#### ***MÙI RƠM RẠ QUÊ MÌNH...***

**Ngọc Bích**

(1) Tôi sinh ra từ một vùng sâu vùng xa ở bưng biển Đồng Tháp, lớn lên giữa hương đồng cỏ nội. Nơi tôi sống ruộng lúa không hẳn là thẳng cánh cò bay mà đủ ngan ngát mùi rơm rạ sau mỗi mùa gặt.

(2) Đối với những người sinh ra và lớn lên ở thôn quê thì dường như cánh đồng đã trở thành một phần ký ức chẳng thể nào quên, bởi nó gắn liền với tuổi thơ – phần thời gian trong trẻo nhất của một đời người.

(3) Trong ký ức của tôi, bức tranh đồng quê sống động một cách kỳ lạ. Đó là những sân phơi trải đầy lúa vàng, tụi con nít vẫn hay đi tới đi lui trên những thảm lúa ngoài sân để lúa mau khô, những bước chân nhỏ xinh in ngang dọc trên đệm lúa vàng. Chúng bước nhanh thật nhanh để tránh cái nắng trên đầu và cái nóng hừng hực dưới chân. Ngày mùa trong tôi còn là những ụ rơm, nhánh rạ trơ ra sau vụ gặt. Đâu đâu cũng thấy rơm rạ ngút ngàn, vàng những lối đi.

(4) Tôi thương cái mùi rơm rạ quê mình. Nó cứ thoang thoảng rồi loang dần, quán chặt vào sống mũi. Mùi rơm rạ là mùi của đồng ruộng, mùi của mồ hôi ba ngày vác cuốc ra đồng, mùi của niềm vui mùa lúa trổ, mùi nỗi buồn nơi khoé mắt mẹ sau mỗi vụ thất thu.

(5) Nồi cơm mới thơm lừng, không những thơm bởi hạt gạo mà còn vì được đun bằng bếp rơm, lửa cháy bùng, cơm sôi ừng ực. Đó là cái mùi cứ phảng phất theo tôi, để rồi những tháng năm sau đó tôi đi khắp mọi miền, đi qua những đồng lúa xanh tít mắt bắt chợt nhớ đến mùi thơm ấy,

mùi hương của rom rạ và mùi của chén gạo thơm hương lúa mới. Cái mùi ấy ngan ngát<sup>1</sup> trong lòng ngực không dễ quên của biết bao con người lớn lên từ ruộng đồng như tôi.

(6) [...] Tôi lớn lên giữa mùi rom rạ quê hương, mấy đứa bạn tôi giờ mỗi đứa một nơi. Có đứa qua xứ Tây Đô lập nghiệp, có đứa đi làm dâu tận vùng miệt thứ Cà Mau. Còn tôi... sống và làm việc ở phố thị xa hoa, đêm đêm nhớ nhà, nhớ mùi rom rạ mà bật khóc. Chao ôi, cái mùi rạ nồng nồng khó tả.

(7) Mỗi lần về nhà đúng mùa gặt lúa, tôi hít lấy một hơi thật sâu như muốn nuốt hết cái không khí ấy, nhớ về mình còn là đứa trẻ của những tháng năm xưa. Những tháng năm đầu trần ngồi máy kéo ra đồng nghịch rom, những tháng năm còn được nằm trọn trong vòng tay của ba mẹ.

(8) Có sợi rom nào bay theo gió vương qua cành lá non, phảng phất hương vị của mùa mới, mùa của yêu thương, ước vọng và hy vọng. Tôi mang theo những khát khao, những ước mơ của mình gửi vào hương vị đó để thấy ấm áp, góp nhặt yêu thương cho riêng mình.

(9) Những kí ức tuổi thơ gắn liền với mùi rom rạ quê hương bỗng chốc ùa về làm cho con đường đến sân bay trở nên ngắn ngủi. Tôi và anh tài xế công nghệ kia tạm gác lại những ký ức miền Tây thân thương của mình để hoà vào nhịp sống hối hả. Tôi tin là nó chỉ tạm lắng lại trong tâm thức mỗi người rồi đến khi gặp người “rà đúng tần số” hoặc đôi khi chỉ cần nhắc về hai tiếng miền Tây thì những ký ức thân thương ấy lại ào ạt ùa về. Đã là tuổi thơ, là quê hương thì làm sao mà quên cho được.

(Nhiều tác giả, *Nghĩa tình miền Tây*, NXB Hồng Đức, 2022, tr. 41-44)

#### **Thực hiện các yêu cầu:**

**Câu 1 (0,75 điểm).** Xác định đề tài của văn bản.

**Câu 2 (0,75 điểm).** Chỉ ra từ ngữ thể hiện cảm xúc về quê hương của tác giả trong những câu văn sau: *Tôi lớn lên giữa mùi rom rạ quê hương, mấy đứa bạn tôi giờ mỗi đứa một nơi. Có đứa qua xứ Tây Đô lập nghiệp, có đứa đi làm dâu tận vùng miệt thứ Cà Mau. Còn tôi... sống và làm việc ở phố thị xa hoa, đêm đêm nhớ nhà, nhớ mùi rom rạ mà bật khóc. Chao ôi, cái mùi rạ nồng nồng khó tả.*

**Câu 3 (1,0 điểm).** Phân tích tác dụng của một biện pháp tu từ được dùng trong đoạn (4).

**Câu 4 (1,0 điểm).** Anh/chị hiểu như thế nào về quan điểm của tác giả: những ký ức “chỉ tạm lắng lại trong tâm thức mỗi người” bởi “đã là tuổi thơ, là quê hương thì làm sao mà quên cho được”.

**Câu 5 (1,0 điểm).** Nêu hiệu quả của việc kết hợp yếu tố tự sự và yếu tố trữ tình trong các đoạn (3), (4), (5) của văn bản.

**Câu 6 (1,5 điểm).** Trong văn bản, tác giả đã gửi vào ký ức tuổi thơ “những khát khao, những ước mơ” để “thấy ấm áp, góp nhặt yêu thương cho riêng mình”. Còn với anh/chị, ký ức tuổi thơ có ý nghĩa gì trong cuộc sống con người? (Trả lời 5 – 7 câu)

#### **II. VIẾT (4,0 điểm)**

Thời gian gần đây trên mạng xã hội xuất hiện trào lưu “Flex” (hay “Flexing”) – tự hào, khoe khoang những thứ mình sở hữu. Anh/chị hãy viết bài văn thuyết minh (khoảng 600 chữ) về hiện tượng trên.

----- HẾT -----